

HOGE RAAD (Strafkamer), 7 mei 1974, (Mrs. Kazemier, Vroom, Fikkert, Van der Ven, Enschede).

Sr. art. 41

Op het beroep van Wicher Thijs S., geboren te 's-Gravenhage op 12 mei 1947, van beroep etaleur, wonende te 's-Gravenhage, req. van cassatie tegen een arrest van het Hof te 's-Gravenhage van 5 dec. 1973, waarbij in hoger beroep - met vernietiging van een vonnis van de PR in de Rb. aldaar van 13 aug. 1973 - de req. ter zake van "mishandeling" is veroordeeld tot betaling van een geldboete van eenhonderdvijftig gulden, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door zes dagen hechtenis, met verbeurdverklaring van de inbeslaggenomen, in de bestreden uitspraak omschreven voorwerpen; (schriftuur Mr. W.J. Welfort, Den Haag, Red.).

De Hoge Raad, enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens de req. voorgesteld en toegelicht bij schriftuur, luidende:

"Schending of verkeerde toepassing van art. 41 Sr."

Toelichting:

Uit de verklaring van H.C. Koopman, op 15 sept. 1972 afgelegd aan de hoofdagent der gemeentepolitie te 's-Gravenhage, blijkt diens ambtsedig p.-v. no. 1945/73 d.d. 18 jan. 1973, staat vast dat deze Koopman een daad van geweld pleegde tegen req.s huisdeur. Die aantasting was feitelijk, ogenblikkelijk en gewelddadig. Req. verdedigde zich tegen deze aanval uit noodweer. Verwezen zij naar de pleitnotities van ondergetekende, geinsereerd in het p.-v. der op 21 nov. 1973 gehouden terechtzitting van het Haagse Hof.

Het Hof heeft het beroep op noodweer afgewezen op grond dat "niet aannemelijk is geworden, dat de verdachte zich in een voor hem zodanig bedreigende situatie bevond, dat het gerechtvaardigd was om tot een aanval over te gaan ..."

Naar de mening van ondergetekende heeft het Hof door het gebruik van het woord "hem" ten onrechte aan art. 41 Sr. een te beperkte betekenis toegekend. Req. mocht ook voor verdediging gepaste middelen gebruiken als de aanval niet hem gold maar de verdediging van eigen of eens anders goed, i.c. zijn huis(recht), omdat het geen betoog behoeft dat het geweld niet eindigde bij de deur, maar daar begonnen was.

Het noodzakelijk optreden van req. belette het vervolg.

De vermelding door het Hof dat req. de voorwerpen waarmede hij zich verweerde, van te voren gepakt had, nopen tot de opmerking dat de tijdsomstandigheden het nodig maken "een stok achter de deur te hebben";

Gehoord de Adv.-Gen. Remmelink, enz.;

O. dat bij het bestreden arrest ten laste van req. is bewezenverklaard:

"dat hij te 's-Gravenhage op 15 sept. 1972 opzettelijk gewelddadig met een bahco sleutel en een stuk hout meermalen heeft geslagen op het hoofd van W.C. Koopman, die als gevolg van dit geweld pijn heeft ondervonden en bloedend werd verwond";

O. met betrekking tot het middel:

dat het Hof, voorzover thans van belang, heeft overwogen:

"dat de raadsman namens verdachte een beroep op noodweer heeft gedaan, aanvoerend dat ogenblikkelijk voor het slaan als aan verdachte ten laste gelegd, Koopman wederrechtelijk een zodanige dwang op de huisdeur van de woning, waarin verdachte inwoonde, heeft uitgeoefend, dat deze deur open sprong en Koopman daarop de woning van verdachte binnendrong en dat verdachte op het ogenblik van deze aanranding heeft teruggeslagen met wat voor de hand lag;

dat dit beroep echter moet worden verworpen;

dat - terzijde gelaten dat verdachte zelf ter terechtzitting heeft opgegeven, dat hij de bewuste voorwerpen van tevoren gepakt had - niet aannemelijk is geworden, dat verdachte zich in een voor hem zodanig bedreigende situatie bevond, dat het gerechtvaardigd was om tot een aanval over te gaan met een bahco sleutel en een stuk hout";

dat de laatstaangehaalde overweging kennelijk aldus moet worden verstaan, dat naar 's Hof's oordeel niet aannemelijk is geworden dat de situatie waarin req. zich bevond zodanig

bedreigend was voor zijn lijf of goed, dat het door hem tegen Koopman uitgeoefende, in de bewezenverklaring nader omschreven, geweld daardoor gerechtvaardigd was; dat die overweging, aldus verstaan, de verwerping van het beroep op noodweer kan dragen en overigens, als zijnde van feitelijke aard, in cassatie niet met vrucht kan worden bestreden; dat het middel derhalve faalt;
Verwerpt het beroep.

Conclusie Adv.-Gen. Mr. Remmelink.

In deze zaak waarin req. in appel door het Hof is veroordeeld ter zake van mishandeling is namens hem een middel in cassatie voorgesteld, waarin erover wordt geklaagd, dat het Hof op ongenoegzame gronden het door de raadsman gedaan beroep op noodweer heeft verworpen. De raadsman heeft in de door het Hof in zijn arrest gegeven samenvatting, daartoe gesteld, dat de gelaedeerde (Koopman) wederrechtelijk zodanige dwang op de huisdeur van de woning heeft uitgeoefend, dat deze opensprong, waarop Koopman de woning van req. binnendrong. Tegen deze aanranding heeft req. zich verweerd door terug te slaan met hetgeen voor de hand lag. Het Hof terzijde latende of dit laatste - het (toevallig) voor de hand liggen - wel aannemelijk is, heeft hierop gerespondeerd door te stellen, dat niet aannemelijk is geworden dat req. zich in een voor hem zodanig bedreigende situatie bevond, dat het gerechtvaardigd was om tot de aanval over te gaan met - wat werd bewezen geacht - een bahco sleutel en een stuk hout. In het cassatiemiddel wordt echter gesteld: Req. verdedigde niet zich zelf, maar zijn huis(recht) en dat eindigde niet bij de deur, maar begon daar juist.

Het komt mij voor, dat het middel faalt, wanneer wij de betreffende motivering van het Hof aldus lezen (en zo is zij m.i. kennelijk ook bedoeld) dat de ter discussie zijnde situatie niet voldoende bedreigend was voor req. voor wat betreft zijn persoon en zijn goed.

Voor wat het goed (de deur) betreft: Het hierop uitgeoefende geweld was (daarvan mocht het Hof uitgaan) geeindigd toen req. met bahco sleutel en een stuk hout in de aanval ging (HR 29 dec. 1913, W. 9598, NJ 1914, p. 388; 25 juni 1934, W. 12792; 22 nov. 1949, NJ 1950, 179); voor wat de persoon betreft: niet blijkt (aldus heeft het Hof kunnen aannemen), dat req. zelf op dat moment acuut bedreigd werd (HR 8 febr. 1932, NJ 1932, p. 617).

Nu stelt req. nog wel, dat ook het huisrecht hier in het geding was, maar het recht als zodanig is niet voorwerp van bescherming krachtens het noodweerartikel. Vgl. Noyon-Langemeijer⁷, aant. 6 bij art. 41. Dit kon derhalve in de voorstelling van het Hof so wie so buiten beschouwing blijven.

Het Hof heeft in zijn verwerping van het beroep ook nog gesteld, dat de situatie niet zodanig dreigend was, dat req. gerechtigd was tot de aanval over te gaan met bahco sleutel en een stuk hout. Deze laatste woorden, die gelet op het hiervoor gestelde op zich zelf wellicht achterwege hadden kunnen blijven, zal het Hof hebben toegevoegd om uit te drukken, dat de situatie in elk geval niet zo was, dat req. gerechtigd was tot het gebruik van dergelijke zware, niet adequate, want levensgevaarlijke middelen, een m.i. eveneens legitieme gedachte. Vgl. het reeds eerder aangehaald werk, aantt. 2 en 3 bij art. 41.

Het middel niet aannemelijk achtend concludeer ik tot verwerping van het beroep.